

ክንፈ ሚካኔል
ሀምሌ 11፣ 2000 ዓ/ም

ከጥንት ገጣሚዎች ቁጥር 2*

አ/ኪ/ወ/ክፍሌ
ከሁልት ዛፍ ለወደቀው
ያላገር ቋንቋ ማነው አንሺው
ሰሟ ጣይቱ የግዕዝ ቋንቋ
አማርኛዋ ኮከብ ጨርቃ።
ፊደሏ ብርሀን ዘእመ-ብርሀን
ሰባት ቁልጭልጭ የግዜር በግ ዐይን።
ግዕዝ ግዕዙ ወርቅ ቀለም
ባለ 6 ዐጽቅ ጎንደ ተቋም
ሰድስቱም ዐጽቅ ግራና ቀኙ
ከሱራፊል ክንፍ የተገናኙ።
ፍሬ ነገሩ ግዕዝ ሳይጸድቅ
ፍሬ አያፈራም አማርኛ ዐጽቅ።

ዐጽቅ፡ ከካዕብ እስከ ሳብዕ ያሉት ፊደላት ናቸው
=====

ሠዓሊ አገኘሁ አንገዳ
ሐምሌ 1927 ዓ/ም

ኢትዮጵያ እናቱ አንቺን ደስ ይበልሽ ጠላትሽ ይዘን፤
ድንበርሽ አይጠብም ልቸችሽ ሳለን፤
ምንም ጦር ቢከበን ዙርያ ገባውን፤
ወደ ኋላም አንቀር ልማድም የለን።
=====

ወልደ ጊዮርጊስ ወ/ዮሐንስ
አ. አ. ነሐሴ 18 ቀን 1927 ዓ/ም

የወንድ ልጅ ኩራት ስለ ሀገር መሞት
ሰማኝ ያገሬ ልጅ ልንገርህ ጥቅም፤
ካገርህ ልጅ ጋራ ተፋቀር በጣም፤
የሰው አገር ወዳጅ ብዙ አያዘልቅም#
አገሬን አገሬን አንበል ሁላችን፤
ግፉ በዝቷል እና በየወሰናችን፤
=====

ሀብተ ማሪያም

መቼ አሁን ሆነና ይህማ ጠባቾችን፤
የቆየ አይደለም ወይ ቀድሞ ካባታችን፤
ቆርጠንም አንስጥ እኛስ ከርስታችን፤
እንማከራለን እንደ ልማዳችን፤
የዘር ባለጋራ ምን ቢለማመኑት፤
አይተውም ማመሙን ደም ካልፈሰሰለት፤
ወሰን ገሬ አይለቅም ምሱ ካልሆነለት፤

=====

ወይዘሮ የሺመቤት ገነጫ

በተባበረ# ሀይል አንድነት ሆናችሁ፤
እንግዲህ ጠንክሩ አርስ በራሳችሁ፤
ለኢትዮጵያ ስትሉ# ለደግ እናታችሁ፤
ጠላቷን አጥፋላት እየተራዳችሁ፤

=====

- ቁጥር 1 የታላቁ ገጣሚ የመንግስቱ ለማ ነው። ከሱ እንዲቀጥል በማሰብ ነው
- ቁጥር 2 ያልኩት
- # እኔ የጨመርኩት ነው

ሀሰን አማኑ

መቼ ሞተና መቼ ተረሳ፤
መቅደላ ያለው የቋራው ካሳ፤

ወዳጁም ሳቀ ጠላቱም ከሳ፤
ተንቀሳቀሰ ዳኛው ተነሳ፤
አራቱ አህጉር ለሱ አጅ ነሳ፤

የትግሬ መሬት ይብላኝልህ፤
ቀሩብህ ባንተ እነገበየሁ እነበሻህ

አሻግሮ ገዳይ ዲብ አንተርሶ
የዳኛው አሽከር ባልቻ አባ ነፍሶ

=====

ከንቲባ ገብሩ ደስታ

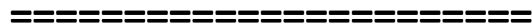
አ.አ. 1915 አ/ም

ካፋፋ ላይ ሆኖ የሚጣራው ማነው፤
የኛ ሰው ይሆናል ወይ በለው ወይ በለው፤
ለኔስ ትዝ የሚለኝ የናፈቀው ልቤን፤
ኢትዮጵያ ራሷን የምትችልበት ዘመን፤
አንበላም ወይ እኛ በጃችን ሰርተን፤
ለምን አንሳቀቅ የሰው አጅ አይተን፤

ሰለሞን ደሬሳ
ልጅነት፣ 1963
ድንቄም ዕውቀት

የተመራመረው ሞዝሾልድ ነው ጠረጴዛው
ፔዦ ነው ፈረሱ
ፈረሱ ፔዦ ነው
ሳይቸከን ሞዝሾልድ ፔዦን ትተን
በቁም ነገር አስቲ ሌላ ዘፈን።
አሰይ አሰይ አሺ! ባዩ
አሰይ አሰይ ቶምቦል ባዩ
አንዲያ አንዲያ አባባዩ
አሰይ አሰይ ሲያዩ ባላዩ
አሰይ አሰይ ባላዩ ሲያዩ
አዋቂ ይባላሉ
ጨክኖ ባታለሉ
ጥረት ባስተያዩ
ድንቄም ዕውቀት
መታጠን ለማያቁት
ደርሶ ቅሌት

ሀይሉ ገ/ዮሐንስ
ዛር ነው በሽታዎ፣ 1991

ግን ዋ ያ ቅኔአችን ካልኩለስ በነበር
ዋ ያ ብሉይ ያ ሐዲስ አልጄብራ በነበር
ዋ ያ መሳጭ ዜማችን ፊዚክሲም በነበር
አንዲያ ያርጋጅ አንጎጅ አድናቂ አጨብጨቢ
ሆነን ባንቀር።
ሆኖም በነበር ቅኔአችን ካልኩለስ

ማነው እኛን ቀድሞ አፓሎ አሚተኩስ
ሆኖም በነበር ዜማችን አልጄብራ
ማነው ከኛ በፊት ስለሰማይ ምስጢር ቀድሞ የሚያውራ
ሆኖም በነበር ብሉይ ሀዲሳችን ድጓው ጸመ ድጓው ፊዚክስ ኬሚስትሪ
እንዴት ያለው ይሆን ከኛ በፊት ቀድሞ ሮኬት ወርዋሪ ሳተላይት አብራሪ
ጥንተ መሰረቱ እንዲያ እንዳልነበር
በድህረ አለሙ ጉባኤያት ሁሉ የኛ ውብ ነበር
ማንኛውም ነገር።

ሰይፋ መታፈሪያ

ነገር፣ 1981
ትንሽ የነገር ድንጋይ
ድቡልቡል
ሙዳ ስጋ ትመስል
ሄዳ ሄዳ ቅርቅር
ከጉርርና ጉርር መሀል
ሰሜት የማሳመም ስራ
ውስጠት ቡርቡራ
ከወደ ልብ ነው የመጣችው ሽቅብ
እና ሄዳ ገባች ከጭንቅላት
መቼ እንደምትወጣ እንጃላት

ነጋሽ ገ/ማሪያም

በድዳ ይስቃል

ደጉ ጊዜ አለፈ የዛሬው ይቅር
ትቻለሁ መጓጓት ለጥሩ ነገር
የትዩ ሌሌ ነው የሸመታው ጣጣ
ሀምሳ ብር ተሸርፋ ለሰንቱ ልትመጣ።
ምኑን ከምን ላርገው እናንተ ፍረዱ
ስጋ ቂቤው ቀርቷል ጥሬው መወደዱ
ብለው አማረሩ በመንግስት ፈረዱ።

ከበደ ሚካኔል

የቅኔ ውበት፣ 1961

ሊፈጠር ከሚችል ከውጭ አደጋ
የውስጥ እንቅፋት ነው በጣም የሚያስጋ

ውስጡ ካልበረታ ካላገኘ ሀብረት
እንደምን ይቻላል የውጭውን መመከት።
መንታ መንገድ ናቸው መጥፋት እና መዳን
ምንም መሪ የለን ለዚህ የሚረዳን።

=====

አፈወርቅ ገ/አየሱስ

የዳግማዊ ሚኒሊክ ወቀሳ፣ 1909 ዓ/ም አስመራ

እረ ሰማ ሰማ የኢትዮጵያ መኳንንት
ገደል ያገባህል ባዕድ ምክር መስማት
በውስጥ መርዙን ቀብሮ ላይ ላዩን ወተት
አድርጎ ያቀርባል እንዲወደድለት።

=====

አቤ ጉበኛ

አንድ ለናቱ፣ 1961

ምነው አገሪ ሆይ እስቲ ተጠየቁ
ሰውን ማጥፋት እንጂ ሰው ማብቀል አታውቁ
ሀገሪ ሀገሪ ሀገሪ ሀገሪ
ባንቺ ተወልጄ ባንቺ ላይም ኑሪ
ባንቺ ላይ ነግጄ ባንቺ ላይ ቆፍሪ
ሰላንቺ ተኩሼ ሰላንቺ ወርውሪ
ባንቺ ላይ ደሀይቺ ባንቺ ላይ ከብሪ
ደግሞ ላገኝ ክፉ ላንቺ ላንቺ ጥሪ።

=====

ግርማ ታደሰ

ተናገር አንተ ሀውልት

ተናገር አንተ ሀውልት አክሱም ላይ ያለኸው
ለሶስት ሺህ ዘመን ስንት ጉድ ያየኸው።

=====

ጎርፉ ገ/መድሀን

አጤ ቴዌድሮስ

የቋራው አንበሳ ካሳ
በመቶ አመቱ ቢያገሳ
ስንቱን ቀስቀሰውሳ

=====

ፈቃደ አዘዘ
ጨኸት፣ 1982

እኔ አውቃለሁ

**ባህር ማዶ ሆነን በናፍቆት ሰቀቀን
ከሀገር ቤት ሆነን በፍርሀት ተሰልበን
መች ተባበርንና
የየግል ሯጮች
የየጎጥ ባንዲሮች
ተምሮ ጀብደኞች
የሰድብ ታንኮኞች።**

**መች ህበረት መስርተን
የቀዬ መንግስቶች
መች ባሳብ ተሟገተን
መቼ ተቻችለን በዕቀት በልጽገን
በወንዜ ወንዜ ልጅ በተማሪ ቤቱ
ፅዋ ተዘካክረን ጥይት ተረጨጭተን
መቼ በህግ ሰርተን**

ቴዌድሮስ አበበ
ህልም፣ 2005

**ምን ትመኛለህ ብትሉኝ
መመኔቴ ካልከፋ
አገር በቀል ሰርዐት
በኢትዮጵያ ልክ የተሰፋ
ለባህሏ የሚሰማማ
የብስ ውሀዋን የሚያለማ
ዕምነቷን የሚያዳብር
ታሪክ ቅርሷን የሚያዳብር
ማህበራዊ ትሥስሯን
የፈሪህ እግዚአብሔር ውርሷን
የሚያፀና
ኢትዮጵያዊ ፍልስፍና ነው ለማየት የምመኘው
የማልመው።
"ማርክሲዝም።
"ኮሚኒዝም"
"ፌዴራሊዝም"**

አንደ ሽቀጥ ያራከላት የባዕድ ፓለቲካ
በኢትዮጵያኢዝም አንዲተካ
ነው ለማየት የምመኝው
የማልመው።

=====

ገ/ክርስቶስ ደስታ
ፍቅር ጥላ ሲጥል

በገና ቢቀኙ
ሸክላ ቢያዘፍኑ
ክራር ቢጨወቱ
ለሚወዱት ምነው።
መዘቃ ቢመቱ
ቢቀኙ
ቢያዘሙ
ቃል ቢደረድሩ
ጌት ውበት ቢፈጭሩ
ቤት ንብረት ቢሰሩ
አበባ ቢልኩ
ደብዳቤ ቢልኩ
ለሚወዱት ምነው?
ሲናፍቁ
አገር ቢያቋርጡ
ቢሄዱ ቢርቁ
አመት ቢጠብቁ
ዘመን ቢጠብቁ
ለሚወዱት ምነው?

=====

ፀጋዬ ገ/መድሀን
ሀሁ ወይም ፕፑ
አበባ ወይ አሳት
አስራ ሰባት አመት በደገሰው ሰርግ
ጓድ ኢሰፓ ደርግ
አማክሎ ገባበት ወያኔ ኢህአዴግ
ምነው አኮ ፍቅር ነሳን
ምነው አኮ ሰላም ነሳን
ያንድ እናት ልጅ ቢከፋፋም
ከምድር ገፅ እስኪጠራረግ ፋሺስትነት አይገነባም

እናቶች አባቶች

አህቶች ወንድሞች
ተበላገን በምሁር ጅቦች
የልባችን ቋት ጨለመ
ብልጭታው ተረመረመ።

ባንድ ጅራፍ ለተገረፍን
ባንድ እርግጣን ለተኮነንን
እኛው ነን የኛ መድሀኒት
ከኛ እንጂ ከውጪ አይመጣም
የነገ ተስፋችን መክሊት።

=====

መንስቱ ለማ

መርፌ፣ 1967

ያገሬ ባላገር "የተማረ"ን ሰው
ካውሮፓ ሲመለስ ሊመረምረው
"መርፌ ትሰራለህ" ይለዋል እያሉ
ያጨውቱኝ ነበር ሟቹ ዶ/ር ክንፈ
በፈረንሳይ አገር እድጜአቸው ያለፈ።
ፊደል ያልቆጠረ የዋህ ያመርና
ደርሶብኛል አሉኝ "እንዲህ ያለ ፈተና"
መልሱ የማይታወቅ ቢጠና ቢጠና
ባላገር እና እኔ አወይ መክራ እዳ
ፊት ለፊት ተጋጨን ድንገት "ሰንነዳ"
ሸፍረሌቴን እኔ አሉ አህያውን
ምንድን ሊጠይቀኝ ምን ሊለኝ ይሆን
ከአግር እስከ ራሴ ቢመለከተኝ
መረፌ ትሰራለህ የመጣ መስሎኝ
ተመኝሁ በልቤ ቢቆረጥ ምላሱ
በጥፋት ያለቀ ድሪቶ ነው ልብሱ

=====

ዋቤ መጻሕፍት

1. ዝክረ ነተር፣ ነጻነት ማተሚያ ቤት፣ 1942 ዓ/ም፣ ማህተም ሥላሴ ወ/መስቀል (ብላቴን ጌታ)
2. ንባባ ወትርጓሜ ዘቅኔአት አዕማደ ሚስጥራት፣ የኢትዮጵያ ጥናትና ምርምር መጽሔት ቅጽ 6 ቁ.2፣ 1960 ዓ/ም መ/ር ይኼይስ ወርቂ
3. ብሌን ቁጥር 2፣ የኢትዮጵያ ደራሲያን ማህበር
4. ሁሁ ወይም ፕፑ አበባ ወይ እሳት፣ ዩሪካ፣ (ዓ/ም የለውም) ፀጋዬ ገ/መድሀን (ብላቴን ጌታ)
5. ያማርኛ ሰዋሰው መሪ፣ 1915 ተፈሪ ማተሚያ ቤት፣ ገብሩ ደስት

6. የቅኔ ውበት፣ ጧጋ፣ 1995 ከበደ ሚካኔል

7. መጽሐፈ ሰዋሰው ወግዕዝ ወመዝገበ ቅላት ሐዲሰ፣ አርቲስቲክ ማትሚያ ቤት፣ አለቃ ኪ/ወ/ክፍሌ